

Jotain vanhaa, jotain uutta

LAPE -lastensuojelun avohuollon yhteiskehittämisspäiville kokoonnuttiin 21–22.11.2018 Kuopion Puikkariin kuulemaan ja keskustelemaan tärkeistä teemoista. Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmassa (LAPE) palveluita on pyritty uudistamaan siten, että ne vastaavat nykyistä paremmin lasten, nuorten ja perheiden tarpeita. Tätä aihetta käsiteltiin lasten ja lapsiperheiden osallisuuden, systeemisen lastensuojelumallin sekä moniammatillisuuden teemojen kautta. Tärkeä kysymys nousi esille heti ensimmäisen päivän alussa: Miksi sellaisten asioiden toteutuminen, joiden toteutumisen pitäisi olla lastensuojelussa itsestään selvää, on niin hankalaa?

Akvaario-työskentelyn avulla kokemusasiantuntijat, työntekijät ja moniammatilliset johtajat pääsivät pohtimaan ääneen päivien teemoihin liittyviä kysymyksiä. Osallisuuden teemoista kiinnostavana kysymyksenä nousi se, kuinka usein perheiltä kysytään, mikä teillä on tällä hetkellä hyvin. Usein

perheiden kanssa työskennellessä esiin nousevat vain huolet ja se, mikä on huonosti. Tähän kiinnitetään huomiota systeemisen lastensuojelun mallissa, jossa siirrytään ongelma-keskeisyydestä lapsen, perheen ja lähiverkoston vahvuuksien ja voimavarojen löytämiseen.

Kokemusasiantuntijoille osallisuus lasten ja lapsiperheiden parissa tehtävässä työssä näyttäytyy aitona kohtaamisena, jossa keskustellaan ihminen ihmiselle ja otetaan asiakkaan mielipide aidosti huomioon. Kun käsitellään lapsen asiaa, tärkeää on ottaa lapsi huomioon esimerkiksi suuntaamalla keskustelu lapselle.

Moniammatillisuudessa piilee potentiaalia, mutta huolta herättää se, että lapsi ja joskus aikuinenkin asiakas helposti unohtuu eri

ammattilaisten mielipiteiden alle. Tämä nousi esille myös tavallisesta asiakastyöstä puhuttaessa: harjaantuneet asiantuntijat eivät aina muista sanoa niitä heille itsestään selviä asioita ääneen, jotka askarruttavat asiakasta. Keskusteluissa todettiin, että tällaiset asiat näkyväksi tekemällä asiakkaalle jää kohtaamisesta osallisuuden tunne, ja näin voidaan myös vaikuttaa asiakkaan mielikuvaan sosiaalityöstä. Näin voidaan viedä eteenpäin positiivisempaa viestiä sosiaalityöstä, jossa avoimuuden asiakkuus ei heti näyttäyty pelkona siitä, että lapset otetaan huostaan.

Kuinka voidaan edistää jokaisen äänen saamista kuuluviin moniammatillisessa työryhmässä? Entä mikä pelottaa toisten ammattilaisten kanssa työskentelyssä? Keskustelujen kautta moniammatillisuus

näyttäytyy toimivana, kun johtajat toimivat suunnannäyttäjinä ammattirajat ylittävälle yhteistyölle ja kun yhteistyössä ymmärretään kunnioittaa jokaisen tekijän asiantuntijuutta – niin terveydenhuollon, opetuksen, sosiaalityön kuin kokemusasiantuntijoiden asiantuntijuutta.

Työpajatyöskentelyssä osallistujat pääsivät vielä jakamaan näkemyksiään siitä, mitä LAPella on saatu aikaan, miltä tulevaisuus näyttää ja mitä pitäisi vielä tarkentaa. Keskusteluista nousi esiin LAPEn tuoma yhteinen ymmärrys lasten ja perhepalveluiden pohjaksi sekä perhekeskusten perustaminen. Positiivisena nousi myös esille se, että kokemusasiantuntijat on saatu aidosti mukaan osallistumaan kehittämistyöhön. Tätä halutaan jatkaa myös LAPEn päätyttyä.

Huolta tulevaisuudesta aiheuttaa kuitenkin se, miten systeminen lastensuojelumalli saadaan jatkossa juurrutettua ja annetaanko siihen tarpeeksi resursseja. Huolta aiheuttaa myös se, kenen tehtäväksi systemisen lastensuojelumallin koordinointi tulee ja kuinka maakunnallinen koordinaatio tulevaisuudessa toimii.

LAPE-päivien jälkeen jäämme kuitenkin innolla odottamaan tulevaa!